

Югозападен университет „Неофит Рилски” - Благоевград

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Десислава Георгиева Стоилова
катедра „Финанси и отчетност”, Стопански факултет,
ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград

член на научно жури за публична защита на дисертационен труд
за присъждане на образователна и научна степен „доктор”
в професионално направление 3.8. Икономика,
докторска програма „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка”,
съгласно Заповед № 1510/ 21.06.2016 г. на Ректора на ЮЗУ „Н. Рилски“ - Благоевград

Относно: представения за публична защита дисертационен труд на Теодора Георгиева Динова, докторант в ЮЗУ „Неофит Рилски“ - Благоевград, на тема: „Фискална политика и икономически растеж в страните от Европейския съюз“

I. Обобщени данни за дисертационния труд и образователната дейност на докторанта

Теодора Георгиева Динова е родена в гр. Пазарджик, където завършва Техникум по икономика. Висшето си образование в ОКС „Бакалавър“ по специалности „Финанси“ и „Маркетинг“ и ОКС „Магистър“ по специалност „Финанси“ придобива в Стопански факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград. В момента е редовен

докторант в катедра „Финанси и отчетност“ на Стопански факултет при ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград. Професионалният опит на Теодора Георгиева Динова включва работа като финансово-счетоводен специалист, гост-преподавател в Стопанския факултет на Югозападен университет, преподавател в Колежа по икономика и мениджмънт и служител в отдел „Развитие“ на Американски университет в България.

Разработеният от докторант Теодора Георгиева Динова дисертационен труд на тема: „Фискална политика и икономически растеж в страните от Европейския съюз“ е с общ обем от 231 страници, структурирани в увод, три глави, заключение и списък с използваните литературни и информационни източници. В разработката са включени 25 таблици и 14 фигури, илюстриращи основните резултати от научното изследване. При написването на дисертационния труд са използвани 181 източника, от които 55 на български език, 120 на английски език, 4 на руски език и 2 на гръцки език.

В структурно отношение разработката създава предпоставки за постигане на поставените цел и задачи на научното изследване. Обектът и предметът на изследването са формулирани ясно и конкретно. Защищаваната теза точно отразява съдържанието и основните приноси моменти в дисертационния труд. Коректно са посочени обхвата и ограниченията на изследването.

Трябва да се отбележи, че анализираният от докторанта въпрос изискват наличие на много добра теоретична подготовка, познаване на състоянието и проблемите на публичните финанси в страните от Европейския съюз и правилно избрани методи на изследване. В тази връзка, следва да се подчертае фактът, че докторант Теодора Динова демонстрира много добра специална подготовка, познава нормативната уредба и основните литературни източници по темата на дисертационния труд, добре се ориентира в методите на сравнителния и регресионен анализ, умело използва анализа на панелни данни и прилага метода на най-малките квадрати за прогнозиране на динамиката на изследваните показатели. На тази база докторантът формулира аргументирани изводи, целесъобразни предложения и препоръки.

Резултатите от научното изследване са оформени и представени ясно, прецизно и логично и могат да бъдат използвани както от представителите на публичния сектор на централно, регионално и местно ниво, така и от преподаватели, научни работници, експерти, консултанти и анализатори.

Публикационната активност на докторант Теодора Динова обхваща общо седем на брой научни публикации, от които една статия в специализирано научно списание и

шест доклада в сборници от научни конференции, от които един доклад на английски език. Публикациите са по темата на дисертационния труд.

II. Оценка на научните и практически резултати и приноси на дисертационния труд

Представеният дисертационен труд на тема „Фискална политика и икономически растеж в страните от Европейския съюз“ съдържа някои резултати с характер на приноси, които обогатяват икономическата теория и практика.

Основните приносни моменти в дисертационния труд могат да бъдат обобщени както следва:

1) Направена е систематизация на теоретичните постановки и виждания за взаимовръзката на фискалната политика и икономическия растеж, както и на необходимостта от провеждане на фискална консолидация в страните от ЕС(28). Открити са специфичните особености на фискалната политика в старите и новите страни-членки на ЕС и Евророната. Анализирани са фискалната интеграция на отделните страни-членки на ЕС(28) и изпълнението на конвергентните критерии за членство в Евророната.

2) Емпирично е установена степента на ефективност на провежданата фискална политика в страните от ЕС(28) за периода 2002-2013 г. чрез прилагане на метода на най-малките квадрати. Проследена е зависимостта между равнището на държавните приходи и разходи и темпът на икономически растеж, изразен чрез динамиката на БВП в годините преди, по време и след глобалната финансово-икономическа криза и резултатите са интерпретирани в контекста на съществуващите подобни иконометрични изследвания. При сравнение между предкризисния и следкризисния период е установено, че се наблюдава подобрене на разглежданите фискални показатели. Емпиричните резултати показват наличие на неефективност на фискалната политика повече за развиващите се 13 нови страни-членки на ЕС, отколкото за по-развитите стари 15 страни-членки.

3) Чрез методите за иконометричен анализ на панелни данни е изследвано въздействието на държавните разходи по функции SOFOG върху равнището на БВП на човек от населението по отделно за старите и нови страни – членки на ЕС(28).

Резултатите показват, че държавните разходи по функциите: GF07 Здравеопазване, GF04 Икономически дейности и GF05 Опазване на околната среда имат положително влияние върху зависимата променлива БВП на човек от населението. При разглеждане на БВП на човек от населението с отчитане на паритета на покупателна способност, положително влияние имат правителствените разходи за GF05 Опазване на околната среда, GF09 Образование и GF10 Социална защита. Анализирано е и влиянието на нивото на корупция, изчислено чрез коефициентът PRSCC върху динамиката на БВП, като е установена отрицателна зависимост с нивото на икономически растеж, както за старите, така и за новите страни-членки на ЕС(28).

4) Извършен е регресионен анализ на влиянието на относителните дялове на общите данъчни приходи и общите публични разходи, върху годишната норма на нарастване на брутния вътрешен продукт в страните от Евроразоната, през периода 2002-2013 г. Резултатите показват че ефективността на публичните разходи в Евроразоната все още не е достатъчно добра, докато увеличаването на държавните приходи има положителен и статистически значим ефект върху икономическия растеж.

III. Критични бележки и препоръки

В материалите по защитата се съдържат общо седем публикации по темата на дисертационния труд, три от които са представени на научни сесии и конференции, организирани от ЮЗУ „Неофит Рилски“ - Благоевград. Препоръчвам на докторанта да повиши качеството на публикационната си активност, като представи резултатите от дисертационния си труд в научни издания, реферирани и индексирани във водещи международни бази данни, като Scopus, Web of Science, Science Direct и т.н.

IV. Заключение

В заключение трябва да се посочи, че докторант Теодора Георгиева Динова е работила старателно и добросъвестно. Разработеният дисертационен труд на тема „Фискална политика и икономически растеж в страните от Европейския съюз“ е с много добро качество и показва, че докторантът притежава както теоретични знания по

специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“, така и способности за самостоятелни научни изследвания.

С оглед на горепосоченото предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Теодора Георгиева Динова образователната и научна степен „доктор“ по специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“.

07 юли 2016 г.

Член на научно жури:

(доц. д-р Десислава Стоилова)